

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

Kinnitatud direktori 01.06.2022

käskkirjaga nr 6.2-1/95

1. Üldandmed

Õppeasutus:	RÄPINA AIANDUSKOOL
Õppekava nimetus:	Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
Õppekavarühm:	Aiandus
Õppekeel:	Eesti keel

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded.
Sihtrühm: puukoolide ja aiandite töötajad; aianduse valdkonna ettevõtjad. kutse Nooremaednik, tase 3, spetsialiseerumise Taimmaterjali paljundaja ja istikute kasvataja taotlejad.
Grupi suurus: 10 osalejat
Õppe alustamise nõuded: Aianduslikud alusteadmised; arvuti- ja internetikasutuse oskus algtasemel.
Õpiväljundid.
Koolituse läbinu: <ul style="list-style-type: none">• arvestab paljundusaegu, -tingimusi- ja -viise:<ul style="list-style-type: none">▪ poogib (silmastab, oksastab jm);▪ paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist;▪ paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm);▪ paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab, külvab jm), lähtudes taimest;▪ kasvatab istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest;▪ pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära;• kasutab töös erinevaid tööriistu, vahendeid ja materjale ohutult ja säästvalt,• kasutab erinevaid infoallikaid ja IKT-vahendeid ning hindab info usaldusväärsust.
Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga.
Kutsestandard: Nooremaednik, tase 3 Kompetents: B.2.4 Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
Põhjendus.
Antud koolitus on aedniku ühe osaoskuse ettevalmistav koolitus tööalase pädevuse parandamiseks. Aedniku töö on väga laiahaardeline, seetõttu on üha rohkem meie kui koolitaja poole pöördunud spetsiifilisemate aianduslike osaoskuste koolitussooviga. Pidevalt tuleb juurde uusi taimeliike ja sorte, mida meie aiandites ja aianduslikes väikeettevõtetes kasvatatakse või soovitakse kasvatada, aga töötajate teadmised selleks on liiga napid ja/ või

aegunud või puuduvad üldse. Ka Põllumajandus- ja Toiduamet on soovitanud meil korraldada koolitus taimmaterjali paljundamise ja istikute kasvatamiseks, sest nende kontrolli andmetel eksitakse just istikute müügi ettevalmistavas protsessis. Selleks, et Eestis toodetud istikud vastaksid igati nõuetele ja on hea kvaliteediga, on vajalik selleks ette valmistada teadlikke ja oskustega spetsialiste. Õpiväljundid lähtuvad koolituse vajadusest ja selle eesmärgist.

OSKA kinnitab, et põllumajanduse/aianduse näol on tegemist strateegiliselt olulise valdkonnaga. Ettevõtlikel inimestel on lihtne alustada aianduse või põllumajandusliku väikeettevõttega, aga kvaliteedi tagamiseks on vältimatult vaja omandada baasoskused. Parim võimalik variant tõsihuvilistele on minna tasemeõppesse, läbida põhjalik õpe ja omandada sealjuures ka kutse. Juba täiskohaga töötavatel inimestel on keeruline ühildada töö, eraelu ja tasemeõpe, mistõttu loobutakse õppimisest üldse või katkestatakse õpingud liiga pikka aega kestva suure koormuse ja pinge tõttu. Läbi täienduskoolituse saame pakkuda kvaliteetset õpet kontsentreeritud kujul ka neile, kes ei söanda astuda tasemeõppesse või on olnud sunnitud selle tee katsetama, ent soovivad siiski edukaks kutsetöökaks neid teadmisi omandada.

Vaatamata töötuse kasvule on OSKA COVID-mõjude eriuuringu põhjal põllumajandusvaldkonnas jätkuvalt raskusi vajalike oskustega töötajate värbamisel. Praeguse kursuse läbimine annab olemasolevatele töötajatele (sh vanemaealistele) ja tulevastele töölistele osaoskuse, et olla tööturul kandideerides konkurentsivõimelisem. Koolitusele ootame osalejaid üle vabariigi.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	100
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	100
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides:	50
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides:	50
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	-

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus.

Õppe sisu :

A: Auditoorne õpe

1. Sissejuhatus (2 tundi)
 - 1.1 Õpikeskkonna Moodle tutvustus, kasutajakonto loomine
 - 1.2 Nõuded kursusel osalemiseks ja läbimiseks
2. Puittaimede paljundamine ja istikute kasvatamine: (20 tundi)
 - 2.1 puuviljakultuurid
 - 2.2 marjakultuurid
 - 2.3 ilupuud

2.4 ilupõõsad sh roosid

Iga puittaimede paljundamise ja istikute kasvatamise alateema juures käsitletakse järgmisi teemasid taimegrupist lähtuvalt:

- generatiivne ehk seemnetega paljundamine,
- kloonsortide (vegetatiivselt paljundatavate taimede) aretamine,
- emastandikud ja eliitistikute tootmine,
- istikute tootmise viisid,
- vegetatiivne paljundamine,
- pookealused ja nende kasvatamine,
- istikute kasvatamine ja hooldamine,
- emataimede ja istikute tunnustamine.

3. Rohttaimede paljundamine ja istikute kasvatamine: (17 tundi)

3.1 avamaalilled,

3.2 katmiklilled sh toataimed,

3.3 köögiviljakultuurid,

3.4 maitsetaimed.

Iga rohttaimede paljundamise ja istikute kasvatamise alateema juures käsitletakse järgmisi teemasid taimegrupist lähtuvalt:

- generatiivne ehk seemnetega paljundamine,
- vegetatiivne paljundamine,
- istikute kasvatamine, hooldamine sh taimekaitse.

4. Istikute kvaliteet, pakendamine, taimepass, taimeetikett. (6 tundi)

5. Seemnekasvatus, seemnete geenipank. (4 tundi)

6. Arvestus (1 tund)

B: Praktiline õpe

Puittaimede paljundamine ja istikute kasvatamine: (25 tundi)

Rohttaimede paljundamine ja istikute kasvatamine: (25 tundi)

Õppematerjalid ja -vahendid

- Kivistik, J. (2015). Istikukasvatus. <http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/index.htm>
- Kivistik, J. (2010). Pookealused. http://aianduskool.ee/jaan/puuv/alus/a_alus.htm
- Kivistik, J. (2010). Puuviljataimede kahjustajad. <http://aianduskool.ee/jaan/puuv/taimek/taimekah.htm>
- Kivistik, J., Uurman, K. (2016). E-kursus Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine. <https://moodle.hitsa.ee/course/view.php?id=16350>
- Teras, R. (2009). Seemnest suureks. Tln Ajakirjade Kirjastus. 125 lk
- Toorang, S. (2013). Taimede paljundamine. Tln Maalehe Raamat. Hea Lugu. 80 lk
- Uurman, K. (2007). Suvelillede generatiivne paljundamine. http://ak.rapina.ee/katrinu/gen_paljundamine/
- Uurman, K. (2010). Rohtsete dekoratiivtaimede vegetatiivne paljundamine. http://ak.rapina.ee/katrinu/veg_paljundamine/
- Uurman, K. (2010). Suvelillede kahjustajad. <http://ak.rapina.ee/katrinu/suvelill-kahjustajad1/index.html>

Õppija peab õppe läbimiseks e-õppe toe tõttu omama vaba juurdepääsu arvuti- ja internetikasutusele.

Õppekeskkonna kirjeldus:

Kursuse teoreetiline õppetöö viiakse läbi Räpina Aianduskooli õppeklassides, e-õppena Moodle'i õpikeskkonnas. Osa õppest viiakse läbi õppekäikudena, kaasates Aianduskooli partnereid ja ettevõtjaid (nt istikuid tootvad puukoolid ja aiandid). Praktiline õppetöö viiakse läbi Räpina Aianduskooli õppekasvuhoones, õppeaias ja vastavates õpperuumides, puukoolides, aiandites.

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamise eelduseks on 80% osalemine õppetegevuses. Arvestuse edukas läbimine.

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Arvestus: 1. Teoreetiline test 2. Praktilised tööd	1. Moodle'i testis on õigeid vastuseid min 70%. 2. Praktilistes ülesanded (taimede paljundamise võtted ja istikute kasvatamisega seotud tööd) on teostatud nõuetekohaselt.

Hindamine on mitmeeristav: arvestatud või mittearvestatud.

Edukalt arvestuse sooritanule väljastatakse Räpina Aianduskooli täienduskoolituse tunnistus.

1. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed.

Räpina Aianduskooli kutseõpetajad.

Õppekava koostajad:

Katrin Uurman, kutseõpetaja, katrin.uurman@aianduskool.ee

Elina Oeselg, täienduskoolituse spetsialist, elina.oeselg@aianduskool.ee